

Rinze Ijbema - Openbaring 3, 7-13.

[1] Geslaagd of niet geslaagd, dat is de kwestie. Zijn er mensen in de kerk die net geslaagd zijn? Als je geslaagd bent: gefeliciteerd! De vlag kan uit, je schooltas kun je aan de wilgen hangen, een paar maand vakantie om van te genieten of vakantiewerk om wat mee te verdienen. Niet gek, allemaal. En als het niet gelukt is: het spijt me voor je. Het zit soms tegen, en dat is rot. Maar dan nog ben ik blij dat je het niet via een achterdeur geprobeerd hebt. Hoe heet die school ook weer, Ibn Ghaldoun ofzo: echt fout hoe die scholieren daar via bedrog probeerden te slagen. Zo werkt het niet, dat houd je niet vol. Examens, tests, ze zullen blijven komen. En als je geslaagd bent, mag je verder. Naar een vervolgopleiding, naar een baan, naar een nieuwe fase in je leven. Geslaagd...

[2] Wanneer ben je geslaagd voor God? Wie maakt dat uit? Wat is de test? Wat bereik je ermee? Over die vragen gaan we het vanmiddag hebben. Het zijn de vragen, waarover de brief van Christus aan de kerk in Filadelfia ook gaat. Beetje achtergrond informatie: Filadelfia was een beetje het Delfzijl van de provincie Klein-Azië. Het was een economisch kwetsbare plaats, met een afnemende werkgelegenheid. Het lag ook op een kwetsbare plek, Filadelfia dan, waar nog al eens aardbevingen voorkwamen. Vandaar de lege plekken in het straatbeeld en de verlaten gebouwen. En in die gehavende stad was er een kerk die niet te veel voorstelde. 'U hebt weinig invloed,' is wat de Heer zelf van ze zegt. Hoezo geslaagd, dan? Laten we eens kijken.

1. **[3]** De eerste vraag is wie uitmaakt of je al of niet geslaagd bent in de ogen van God. Wie beoordeelt dat? Het antwoord is: **[4]** Christus, die heilig en betrouwbaar is. Christus is God, die je niet via een achterdeurtje of door bedrog naar binnen laat glippen. Hij heeft de sleutel van David en Hij bepaalt of je wel of niet doorgaat. Die 'sleutel van David,' dat is een soort wachtwoord, een code. Het verwijst naar één van de profetieën van de oude Jesaja, die in een tijd dat het niet zo goed ging met het volk van God mocht vertellen dat God wel verder werkte aan zijn plannen. Het verwijst natuurlijk ook naar David zelf, die modelkoning van lang geleden, in de oude stad Jeruzalem.

Laten we er even van uit gaan dat Christus degene is die bepaalt of je slaagt of zakt in Gods ogen, dan kun je alvast zeggen dat een paar andere instanties niet je examinatoren zijn. Zoals: de maatschappij, de mensen om je heen. **[5]** Vaak lijkt het wel alsof die mensen, die maatschappij bepaalt of jij wel of niet geslaagd bent. Rijk: geslaagd, arm: gezakt. Gezond: geslaagd, altijd ziek:

gezakt. Invloedrijke baan: geslaagd, uitkering: gezakt. Dat zeg ik allemaal niet, maar zo werkt het een beetje in onze wereld. Maar daar hoef je je van Christus dus niet zoveel van aan te trekken. Dat geldt ook voor wat een andere examiner van je vindt, namelijk jij zelf. **[6]** Ben jij heel kritisch op jezelf, een perfectionist die voortdurend faalt? Dat stemmetje in je hoofd is niet de stem van Christus. En omgekeerd: als je de neiging hebt om je eigen tekorten te verdoezelen: ook niet de stem van Christus.

Maar wie is Christus dan dat Hij bepaalt of je voor God geslaagd bent of niet? Kom ik toch even terug op dat Hij de sleutel van David heeft. Hij komt niet uit de lucht vallen, maar Hij is degene naar wie God de hele geschiedenis door had toegewerkt. In de loop van de geschiedenis had God zijn naam verbonden aan ene Abraham en aan het volk waarvan Abraham de stamvader was. Door zich aan Abraham en Israël te verbinden maakt God zich kwetsbaar. Als het God lukt om die man en dat volk, zeg even, heilig en betrouwbaar te maken, dan kan de hele wereld begrijpen dat je, kort gezegd, een Jood moet zijn, **[7]** een kind van Abraham, om in de ogen van God te slagen. Dat lag ook in de lijn van Gods plannen. God had voorspeld dat volken van over de hele wereld naar Israël zouden komen, naar Jeruzalem om samen met Israël de Heer te loven. Maar...

Aan die kleine kerk in Filadelfia maakt de Heer duidelijk dat er iets veranderd is. Plan A, van alle volken naar Jeruzalem en als je goed genoeg bent mag je de poort door de stad in en ergens buiten de tempel een plekje zoeken, dat plan wordt verruild voor plan B: Joden zullen zich eerbiedig aan de voeten van godlovers uit de heidenen neerwerpen en erkennen dat Christus ze heeft liefgehad. Dat is dus de omgekeerde wereld. Ik snap dat dat een onderdeelje is van deze brief aan de kerk in Filadelfia, waarvan je mogelijk niet direct het belang voor jou vandaag ziet. Geloof me als ik zeg dat deze omkering, van heidenen die graag Jood willen zijn en zoeken naar manieren om daarin te slagen, naar Joden die erkennen dat de God van Abraham tegenwoordig van oud-heidenen houdt, dat deze omkering het bewijs is dat God iets nieuws is begonnen. Sinds de komst van de Zoon van David, Jezus de Messias, sinds Hem is de test om bij God te horen niet langer: hoor je bij het Joodse volk. De testvraag is: hoor je bij Hem.

2. Dus: Christus maakt uit wie geslaagd is volgens God en wie niet, **[8]** en de vraag is: hoor je bij Hem. Luister maar naar wat Hij zegt tegen de broers en zussen in Filadelfia. 'U bent trouw gebleven aan wat ik heb gezegd en hebt mijn naam niet verloochend.' Ze zijn geslaagd, 'omdat u trouw bent gebleven aan mijn gebod om stand te houden.' Even voor de duidelijkheid: het draait hier om de ene vraag, bij wie je hoort, en dat je zegt: ik hoor bij Hem, bij de Heer, bij Jezus de Messias. Dat is

namelijk wat Hij zegt: Ik ben de Heer, Jezus de Messias. Hij heeft veel meer gezegd, maar hier draait het om. En dat jij dan ja zegt, ja Heer, dat bent U. En dat je daarbij blijft, en niet even later zijn naam verzwijgt, verloochent. Maar dat je dus standhoudt, zoals Hij gebiedt.

Geslaagd of niet geslaagd. Als dit de vraag is waarmee je slaagt of zakt, dan is dit examen tegelijk hemels gemakkelijk en onaards moeilijk. Eerst dat gemakkelijk. **[9]** Sommige scholieren en studenten hebben een hekel aan meerkeuzevragen, omdat je niet kunt laten zien wat je wel weet en hoe je bij je antwoord komt, ook als het toevallig fout is. Deze meerkeuzevraag is bedoelt om je het leven gemakkelijk te maken. Is Jezus je Heer? Ja/nee. **[10]** Je begrijpt hoop ik dat dit de enige keuzes zijn. In relaties, tussen God en mensen net zo goed als tussen mensen onderling, heeft de keus 'weet niet/geen mening' geen zin. Houd je van me? Ik weet het niet... dat is nee. Dus: is Jezus Heer? Ja/nee. Meer niet. Je hoeft niet te spieken of de goede antwoorden te stelen. Je hoeft sowieso niks behalve erkennen dat je niks hebt bij te dragen. Hij staat voor je: ja of nee. Heel eenvoudig.

En ja, tegelijk onaards moeilijk. **[11]** Als Jezus zijn mensen in Filadelfia zijn complimenten geeft, dan meent Hij dat. Hij houdt van ze, met al hun dapperheid. Er zijn er zat die afhaken. Omdat het ze te moeilijk is. Omdat er zoveel andere normen zijn waarnaar je beoordeelt of beoordeeld wordt, of je geslaagd bent of niet. Veel zichtbaarder maatstaven: een zesje, ben je binnen, een vijf kun je compenseren, een drie is gezakt. Of ook: als je rijk bent ben je geslaagd, of als je populair bent. Maar al die duidelijke normen ruilt de Heer in voor die ene vraag, of je bij Hem hoort, terwijl je Hem nooit gezien hebt. **[12]** Of je bij Hem hoort, ook als je niet ziet wat het je helpt.

Er is nog iets waarom deze test moeilijk is. Bij ja of nee heb je geen zesjes. **[13]** Als het ja is is het helemaal ja en als het nee is helemaal nee. Begrijp me niet verkeerd, ik zeg niet dat je eerst dus tien moet scoren en dat de Heer je dan vraagt of je er iets voor voelt om in zijn leger te komen. Maar ik zeg: als je ja zegt, is dat ja helemaal. Dan gaat het in het vervolg dus zo: als jij fout zit en je ontdekt dat, dan komt Christus tegenover je staan en stelt de vraag: ben Ik je Heer? Als je dan opnieuw ja zegt, dan weet je dat je fout zat en dat zonde doen nee zeggen is. En als je twijfelt en je weet dat Hij je de vraag stelt, ben Ik je Heer? Dat je dan toch, tegen alles in als het moet, ja zegt en blijft zeggen. Onaards moeilijk.

Één troost, zijn trouw. In dat bericht aan Filadelfia spreekt Christus, in het voorbijgaan haast, van de tijd van beproeving die gaat aanbreken. In het hele boek Openbaring is dit een soort binnensmondse vooraankondiging van een thema dat straks uitgebreid aan de orde gaat komen: dat de gelovigen op aarde het zwaar gaan krijgen. Maar die tijd van verschrikking die gaat komen gaat de

mensen die op aarde leven treffen, terwijl de Heer zelf voor wie bij Hem hoort gaat zorgen: **[14]** Hij zal ze trouw zijn. Nog even volhouden, zegt Hij, Ik kan elk moment komen.

3. En dan? **[15]** Met een diploma hier kun je naar een volgende opleiding of solliciteren naar een leuke baan. Maar wat als je slaagt voor de test van Christus? Dan zul je het beleven. Christus die je niet becijfert op hoe slim je bent of hoe hard je kunt werken, Christus die alleen wil weten of Hij de liefde die Hij voor je heeft in je ogen weerspiegelt ziet, Christus staat te popelen om je op zijn podium te halen en je de gouden medaille om te hangen. **[16]** Nou ja, de lauwerkrans dan. **[17]** Over drie weken in Parijs krijgt de tourwinnaar een beker, binnenkort in de hemel worden wij als overwinnaars gelauwerd. Omdat onze Heer de Overwinnaar is, Hij alleen en niemand anders.

Je leven nu lijkt op kamperen. Als het mooi weer is, is het allemaal reuze leuk en aardig. **[18]** Maar komt de storm, dan gaat het kraken en wiebelen, en als het blijft regenen, gaat het een keer lekken. Ik gebruik dit beeld omdat wij niet in een aardbevingszone leven. In Filadelfia zou ik gezegd hebben: je leven nu is kwetsbaar, zoals met die periodieke aardbevingen. Voor je het weet stort je wereld in en ben je dakloos. En als je je dat realiseert zegt de Heer: Ik ga je een zuil in de tempel van mijn God maken, **[19]** en je zult voor eeuwig blijven staan. Nooit meer terneergeslagen, nooit meer gebroken, nooit meer gevloerd. Staan zul je, sterk en vrij, voor altijd.

En God grafeert voor altijd zijn rapport in die zuil die jij bent. Bovenaan staat zijn naam: Jahwe, de Eeuwige, de Levende, de Heer. Dit is geen rapport van het Gomarus of de RUG, hier staat maar niet een handtekening van de rector al of niet magnificus op. Gods naam is voor altijd leesbaar aan jou. Daaronder de naam van de stad waar je thuishoort, het nieuwe Jeruzalem. De deur van de stad stond voor je open, met dank aan Christus. Jij hoort er bij, bij het volk van God in de stad van God. En als laatste geeft Christus je een nieuwe naam, die je voorgoed zult dragen.

Benieuwd naar wat die naam zal zijn? Goed zo, dat lijkt me ook precies de bedoeling. Kijk, een rapportcijfer zal nooit echt zeggen wie je bent. Het is een momentopname van wat je toen van dat onderwerp wist of kon. Da's één. Vervolgens, als Christus je beoordeelt gaat Hij niet uit van jouw kwaliteiten en prestaties, maar van die van Hemzelf. Dat is twee. Maar wie ben jij nu werkelijk en wat is jouw waarde voor God? Ik denk dat die nieuwe naam die je van Christus gaat krijgen precies dat onder woorden gaat brengen. Best kans dat die naam een verrassing is, omdat jij nooit doorhad dat Christus net dat een kwaliteit van je vond; best kans dat die naam een antwoord is op tal van vragen die je nu hebt. Maar als je daar nu nieuwsgierig naar bent, en je weet dat Christus jou

lauwerkrans en jouw nieuwe naam al klaar heeft liggen, wil je dan niet des te meer dat ene dat Hij je vraagt? Hem trouw te blijven. Recept voor een geslaagd leven.

Amen.